

SOUDNÍ SÍŇ

Ilustrovaný týdenní zpravodaj vážných i veselých soudních případů.

Vychází každou sobotu, o soudních prázdninách (v červenci a srpnu) každou druhou sobotu, takže za celý rok vyjde 48 sešitů.

Předplácí se v Československu na 48 sešitů Kč 48.—, na 24 sešitů Kč 24.—, na 12 sešitů Kč 12.— a pošt. zásilkou; do ciziny na celý rok Kč 72.—, na půl roku Kč 36.—. — Odběrní podmínky kladí se usancemí vydanými Spolkem vydavatelů a nakladatelů časopisů; podle nich zejména lze odhlásit odebrání časopisu jen písemně ke konci období, na něž je přípustno předplacení (u nás nejméně na 12 sešitů); pouhé vrácení sešitu nestačí a nemůže být pro

administraci znamením, že se tím odebrání časopisu vypovídá. Předplatné pak je poplatek, jímž se časopis buď na celý rok nebo na 12, 24 nebo 36 sešitů předplácí; dnem splatnosti je tedy den, kdy vyjde 1. 13., 25. nebo 37. sešit.

Redakce a administrace nalézá se v Praze III., Maltézské nám. č. 5. — Telefon č. 42.221. — Účet pošt. úřadu chekového č. 4456. — Vydavatel Ing. Josef Buchar. — Odpovědný redaktor Frant. Flanderka. — Tiskem Pražské akciové tiskárny v Praze II., Lützowova ul. 8.

O nový trestní soud v Praze.

Již několik let zabývá se justiční správa otázkou přemístění pražského zemského trestního soudu z dosavadní budovy na Karlově náměstí na místo jiné, a nějaká moudrá hlava přišla před 3 lety na to, že by bylo nejlépe umístiti soud tento v budově pankrácké trestnice, od středu Prahy hodinu cesty vzdálené. Proti tomuto nápadu vzbouřila se postupně celá interesovaná veřejnost: advokátní komora protestovala proti němu i organizace soudcovské, žurnály bez rozdílu politického přesvědčení zaujaly nejkrajnější stanovisko odporu — ale návrh nejen že nebyl zastrčen do šuplíku zapomnění, ale byla dále připravována jeho realizace jakoby na výsměch všem rozumným a praktickým důvodům, které se strany odpůrců tohoto plánu byly předkládány k úvaze. Zdá se, jakoby zde pracovala nějaká tajná síla, která mocí mermo chce prosadit svoje nápady nejen proti vůli celé interesované veřejnosti, ale i ke škodě státu a všech občanů.

Kdo zná jen trochu poměry, nahlédne, že pankrácká trestnice se pro účely pražského soudu trestního vůbec nehodí. V celé budově až na několik málo výjimek není vůbec záchodků! Na 500 i více lidí chodí tu na ústraní do t. zv. „kýblů“! Není tu vůbec klozetového zařízení. Je to krátce zařízení nemoderní věznice, jakých už dnes málo lze nalézt. Výkaly vynášejí se ráno po 8. hodině a když po hodinovém snášení byly trestanci vyvezeni za Pankrác na pole do velkých žump, cítíte tu ještě dlouho ten „ozón“ na chodbách a v místnostech.

Tvrdí se ovšem, že bude nejdříve do všech budov zavedena kanalisace a vodovody a že budou postaveny záchody se splachovacím zařízením. Ale vyplatí se do nemoderní už věznice investovat tak ohromné náklady? A při tom dlužno uvážit, že na Pankráci, vysoko položené, není vůbec dostatečného tlaku vody a stane se často, že pro nepatrný výtlak vody nedostane se tato ani do prvního patra! Jak potom budou vypadati tyto záchody s tak ohromným nákladem vybudované?

A teď uvažujme: Rozpočet na přemístění trestního soudu je přelimitován částkou přes 30 milionů Kč. Jsou v tom zahrnuta některá zařízení elektrotechnická, instalační, přestavby kanceláří, nábytek, otopná tělesa atd. Ale také v budově zem. trestního soudu bude mu-

sit býti sáhnuť k pronikavým změnám adaptačním a ty pohltní jistě zase řadu pěkných milionů. Počítáme-li, že takhle přemísťovací horečka bude stát republiku nejméně 40 milionů Kč, pak vidíme teprve, jak bezdůvodně se u nás vyhazují miliony vydřené z poplatnictva.

Naproti tomu budova zem. trestního soudu na Karlově náměstí je zařízena jediné pro účely moderního soudu s moderním zařízením vězeňským. V celé republice není takové budovy, k tomuto cíli zvláště stavěné. Kanceláře vzdušné, vězeňské oddělení dobře vybavené, kuchyně, prádelna, vodovody, klosety, vše odpovídá podmínkám hygieny i estetiky. Vězeňské oddělení, které zabírá dvě velká křídla budovy, je opatřeno na všech stranách a chodbách silnými dubovými, železem pobitými dveřmi s kukátkami uprostřed a s těžkou montáží. To všechno se stavělo před třiceti lety s ohromným nákladem a před 13 lety byly provedeny nákladné adaptace vězeňské ve staré budově — a to všechno teď má býti zmařeno nepraktickými plány ministerstva spravedlnosti, které, budou-li realizovány, přinesou jen ohromné škody na všech stranách.

Ačkoli na adaptaci pankrácké trestnice začalo se přes všechny ostré protesty skutečně již pracovat, ačkoli na Pankrác má v nejbližší době již býti přemístěno oddělení vyšetřujících soudců, přece máme za to, že není řečeno ještě poslední slovo a že dalo by se zabrániti zlu, třebaže bylo již započato. Utrzuje nás v tom i úvaha generálního advokáta republikánské strany dr. Em. Slabého, otištěná v nedělním „Venkově“ orgánu nynějšího ministra spravedlnosti dr. Viškovského, bez jehož vědomí, máme za to, jistě by se tam nebyla dostala. A to nám věští, že celá akce přesídlovací dala by se ještě zarazit, kdyby znovu a znovu všemi účastněnými a interesovanými stranami bylo protestováno proti přemístění.

Dr. Em. Slabý zaujímá ve svém článku stanovisko k projektu přemísťovacímu krajně odmítavé a podotýká, že ministerstvo spravedlnosti nepodalo dosud žádného spolehlivého dokladu o tom, že se trestnice po příslušné drahé úpravě bude dobře hoditi za úřadovny trestního soudu.

„Dále bylo poukazováno“ — píše dr. Slabý — „že trestnice na Pankráci je na místě odlehlejší a komunikačně těžce dostupnější. Tato námitka je nemalé závažnosti, poněvadž

třeba uvážit, že k trestnici vede pouze jediná trať velkými oklikami a že proto cesta k soudu bude vyžadovati velmi značného času. S tím dlužno počítati u všech osob, které jsou jednak u soudu zaměstnány, jednak musí k soudu docházeti jako obvinění, soukromí účastníci, svědci, znalci, porotci, kmeti, obhájci, žurnalisté a pod. Z počtu případů trestních, které jsou u trestního soudu projednávány, možno dovoditi, že k trestnímu soudu mimo 300 úředníků a zřizenců, kteří k němu docházejí denně, musí průměrně ročně docházeti osmdesát tisíc až sto tisíc osob, které by bylo potřebí dopravovati jedinou, poměrně málo pohodlnou, dlouhou tratí. Velká vzdálenost soudu od středu města bude mítí další důsledek, spočívající v tom, že dostaví se k líčení pozdě obvinění, svědci a po případě všechny osoby, na líčení zúčastněné, čímž celé řízení bude trpěti a výkon spravedlnosti bude podstatně ohrožen. Nesmí se přehlédnouti, že u trestního soudu nerozhoduje se o majetkových hodnotách, nýbrž o statech daleko cennějších, jimiž jsou osobní svoboda a čest. Tyto nejcennější statky lidské vyžadují bezpodmínečně, aby trestní soudnictví bylo vykonáváno co nejdokonaleji, a to může se státi jen tehdy, když výkon ten bude prováděn v budouvě účelně zařízené a se všech stran města snadno dostupné.

K budově trestního soudu je ze všech částí města spojení velmi dobré, takže nejen všichni úředníci a zaměstnanci soudní, nýbrž i veškeré ostatní osoby, které k soudu dojížděti musí, vykonají dojížďku bez velké ztráty času. To

platí i o osobách, jež dojíždějí k soudu z venkova drahou, neboť mohou se ze všech pražských nádraží přímými spojeními dostatí buďto přímo před trestní soud anebo do jeho blízkosti.

Stížení dojížďky nebo dochůzky k soudu, vyžadující delšího času, bude mítí za následek vzrůst nákladů na trestní řízení, zejména na svodečném, znalečném a jiných poplatcích, takže se takto výkon spravedlnosti trestní podstatně zdraží, nehledě ke zvýšeným nákladům a ztrátě času, jež nastane u všech osob, které budou nuceny k dalekému soudu dojížděti. Zájem osob těchto vyžaduje bezpodmínečně, aby trestní soud zůstal ve středu města na místě snadno přístupném a nebyl překládán na místo, na něž možno se dostatí jen s nesnáze a velkou ztrátou času. Zájem občanstva musí býti rozhodným při řešení otázky, kde jednotlivé budovy mají býti umístěny a bude-li se ministerstvo spravedlnosti, jak je jeho povinností, zájmem tímto řídití, pak musí při umístění trestního soudu hledati řešení takové, které by občanstvu vyhovovalo a nebylo zhoršením oproti stavu posavadnímu.

Náš trestní řád stanoví, že líčení ve věcech trestních je veřejné, čímž má veřejnosti býti zajištěn přístup k němu, aby se takto rozhodování soudu dalo pod veřejnou kontrolou. Z toho plyne, že veřejnost má zájem na tom, aby se k líčení snadno a pohodlně dostala, což platí zvláště o zástupcích tisku, jimž jejich úkol nemálo by byl stížen, kdyby z redakcí jednotlivých listů, umístěných ve středu města, měli konati daleko cestu na Pankrác.

FEUILLETON.

Advokát.

Poradna pro volbu povolání Velké Prahy, oddělení pro studentstvo, pořádá letos opětovně akci velmi záslužnou a pro náš studentský dorost přímo neocenitelnou. V sále české techniky byl právě zahájen cyklus přednášek pro abiturienty středních škol na téma „Student a volba povolání“. V tomto přednáškovém cyklu bude praktickými odborníky vloženo, které že jsou přednosti i vady oněch povolání životních, jež lze voliti na základě již absolovaných studií středoškolských. Není zapomenuto na jediné odvětví. V cyklu přednášejí vesměs vynikající jednotlivci, důstojní representanti stavu, o němž referují.

Referuje lékař, lékárník, profesor, soudce, právník u samosprávy i v životě praktickém, studentka-právníčka, technik a advokát.

Z tohoto pozoruhodného přednáškového cyklu vybrali jsme si — jako směru našeho listu nejbližší a čtenáře naše zajisté interesující — přednášku o advokátním stavu. Tématem tímto byl poradatelstvem cyklu pověřen proslulý pražský advokát a obhájce dr. Jaroslav Mellan.

Před přepřmeným sálem české techniky pronesl včera dr. Mellan pozoruhodnou řeč, přijatou posluchačstvem s frenetickým jásotem. Považujeme za reportérskou povinnost referovati o této přednášce, v níž dr. Mellan plně prokázal, že jest stejně skvělým obhájcem, jakým známe ho z praktického života,

jako duchaplným řečníkem v přednáškových síních.

Přednášku vzhledem k originalnosti její formy řečnické i meritorní náplně uvádíme podle svých stenografických záznamů, pokud nám možno bylo, doslova a beze změn.

*

Žijeme v dobách nejrůznějších anket.

Leč jedno téma — nad míru vděčné — nebylo dosud prodebatováno.

Měl-li bych ho stylisovati, pak bych jej formuloval ve dvou otázkách.

První by zněla: „Jste se svým životním povoláním spokojeni?“

A druhá — otázka eventuální pro ty, kdož by na prvou odpověděli záporně — takto by zvidala:

„Proč nejste se svým životním povoláním spokojeni?“

Zajisté, že se neodvažují hádati, jaké že by byly odpovědi na otázku druhou. Byly by tu udávány důvody nejrůznější.

Ale mám za to, že sotva pochybím, řeknu-li, že na otázku první — zda dotazovaní jsou se svým životním povoláním spokojeni — zněly by odpovědi ve své zdrcující převaze záporně.

„Nejsme spokojeni!“

Je nutno zkoumati příčiny tohoto fakta.

Příčiny jsou objektivní i subjektivní.

Jest jisto, že každé povolání má své kladné i záporné stránky, své světlo i odvěkého průvodce světla — stín.

Lidská povaha jest již tak podivuhodně uzpůsobena, že snadno zapomeneme na příjemné

Týž osud by stihl i obhájce ve věcech trestních, jejichž výkon vyžadoval by větší ztrátu času a měl by proto za následek značné zdražení obhajoby, takže by si placeného obhájce mohli poříditi jenom vrstvy zámožnější.

Bylo by třeba, aby ministerstvo spravedlnosti všechny tyto námitky náležitě uvážilo a porovnálo veškeré nevýhody, které z přeložení trestního soudu na Pankrác nastanou, s domnělými výhodami, jež si od přeložení toho slibuje a dospěje při bedlivém prozkoumání věci k závěru, že přeložení bylo by ke škodě všeho občanstva a že dlužno proto od něho upustiti.

Bylo by sice velmi účelným, kdyby se podařilo soustřediti veškeré civilní soudy do jedné budovy, avšak podle mého názoru je nutno řešiti věc tak, že musí se napřed zjistiti počet úřadoven, potřebných pro jednotlivé soudy s příslušným ohledem na případné rozšíření soudu při vzrůstu Velké Prahy a počtu obyvatelstva v soudním obvodu. Nato dlužno vypracovati přesný projekt budovy, která by v každém směru vyhovovala celkové potřebě všech soudů. Takovýto projekt ministerstvo spravedlnosti veřejnosti posud nepředložilo a nepodaloby doklady, že trestní soud na Karlově náměstí postačí pro soustředěné soudy civilní.

Jsem přesvědčen, že při řešení této důležité otázky nebude rozhodovati ani zájem osobní, ani ohled na určitý stav, ani konečně ohled na určitou část města, která by z přeložení trestního soudu na Pankrác měla prospěch, nýbrž že umístění jak trestního soudu,

příhody ve svém povolání. Naproti tomu nehody a bolesti vtiskují se do lidských vzpomínek žhavostí kovu v hladinu vosku.

Dotkneme se letmo i důvodů subjektivních.

Vy, kdož jste turisty, a z nich zejména ti, kdož absolvovali horské túry, dosvědčí mi starý známý fakt.

Vystoupíme-li na vrchol hory, zda se nám nezdá, že ta hora sousední je krásnější, než ona, na kterou jsme pracně právě vystoupili? A nezdá se nám konečně, že i to údolí, z něhož jsme se za ranního šera vypravili na horskou túru, je mnohem hezčí, než místo na vrcholu, než cíl naší horolezecké pouti?

Známy fakt, že sousední statky přeceňujeme a podceňujeme vlastní, řešila již ústa nad jiné povolání.

Byl to náš Vrchlický, jenž v básni „Duha“ napsal:

„Proč jinde líp vždy vidíme vás kvěsti
a zářiti jak jasnou duhu v listí
jen sobě k neklidu a k závisti!“

Dovolte mi, bych úvodem zmínil se všeobecně o cyklu těchto přednášek.

Za dob našich otců — a s jistým ostychem vyznávám i svá vlastní léta, řeknu-li, že i za mých dnů — nebyli jsme tak šťastni, bychom v době, kdy v rozpacích stáli jsme na křižovatce života, měli ku pomoci seriál informativních přednášek.

Tehdy volávalo se povolání podle třech směrnic: 1. vlastní, samostatnou neodvislou volbou, 2. radami rodičů, 3. směrnicemi prostředí, v němž jsme žili.

tak i všech soudů civilních bude řešeno jedině důvody věcnými, způsobem takovým, aby z něho měl prospěch celek.“

Vývody dr. Slabého můžeme podepsati do poslední písmeny. Čerpáme z nich právě proto, že otištěny byly v orgánu nynějšího ministra spravedlnosti, určitou nadějí, že ve věci přesídlení soudu do pankrácké trestnice není vyřčeno ještě slovo poslední.

Justiční omyl.

(Zemský trestní soud v Praze.)

V roce 1924 odsouzen byl sedriálním soudem v Trenčíně soukr. úředník F. K. pro zločin dle § 242 u. tr. z. (nás § 129 I. b tr. z., homosexualita) a trest těžk. žaláře také odpykal. Následkem odsouzení propuštěn byl bez náhrady z místa a zbaven existence. V roce 1925 dostal se v Praze znovu do konfliktu s pověstným § 129 tr. z. Vyšetřování bylo vedeno zem. trestním soudem v Praze a přineslo velmi zajímavé i vzrušující momenty.

Obžalovaný počal zaplavovati soud zmatebnými přípisy, v nichž tituloval trestní soud jako podřízený papežskému tribunálu v Římě, podepisoval se jako oblat a medicínální astrolog, varoval před vánoční soudní sbor, aby dal pozor na rybu a nespolkl kost, dával návrh na vyléčení homosexuelních osob deportací na Špicberky, aby tam vychladli; při hlavním přelíčení nechtěl dáti svolení k zahájení, neboť prý není v senátě přítomen papež, rozdával svaté obrázky předsedovi a přísedícím.

Mohlo by se zdáti na první pohled, že není lepších vodítek. Ale to by se právě jen zdálo. Přihlédněme blíže.

Obírejme se nejprve svou vlastní svobodnou volbou.

Na chrámě Apollonově v Delfách byla napsána ona dvě slova Chilonova, jednoho ze sedmi nejslavnějších řeckých mudrců. Zněla — jak víme: gnothi seauton. Poznej sebe sama!

Do těchto dvou slov utajila moudrost filozofa osvědčenou pravdu, že nejméně ze všech lidí známe právě sebe samy. Že poznati sebe sama je největší a nejvzácnější umění.

Jestliže tedy sebe sama známe nejméně, kterak že můžeme voliti pro sebe neznámého vhodného a správného povolání?

Ani rady rodičů nebyly vodítkem neomylným.

Byly zajisté posvěceny nejžhavějším přáním, aby se dítěti vedlo dobře. Leč — jak víme — málo zmohou v světě lidská přání.

Tempo života je příliš rychlé. Rodiče pro své děti volivali zpravidla ona povolání, jež by si byli zvolili oni sami pro sebe, kdyby byli měli možnost druhé opravené volby. Trpěly tedy rady rodičů anachronismem.

A konečně prostředí.

Do prostředí rodíme se bez vlastní vůle. Nevolíme prostředí, nýbrž prostředím jsme voleni. Z toho se podává, že prostředí, v němž žijeme v dobách mládí, je shlukem náhod. Rady a směrnice náhodných rádců jsou právě jen náhodné. Tedy nikoliv vodítka spolehlivá.